

Érdekes módon hasonlóan viselkednek a bibliometriai változók is: a parciális korreláció itt is az összefüggés hiányára mutat.

Felmerül a kérdés: minek tudható be az RA-értékek szakterületek közötti magas korrelációja. Az RA-értékek mind a cikkek számával, mind a cikkenkénti hatással összefüggenek, nemcsak szakterületeken belül, de azok között is. Ugyanakkor a mennyiségi és a minőségi bibliometriai változók közötti összefüggés, szakterületek között vizsgálva, lényegesen kisebb. Ismét parciális korrelációt számolva megállapítható, hogy a tanszékek RA-értékeit sokkal erősebben befolyásolja az egyetem teljes publikációs tevékenysége, mint annak átlagos minősége.

Következtetések

A cikkben bemutatott elemzésből két fontos következtetés vonható le. Egyrészt: *mind az RA-rangsorok, mind az RA-értékek pozitív összefüggést mutatnak az egyetem volumen-mutatójával (cikkek száma) és az egyetemi publikációk hivatkozottság alapján mért minőségével (cikkenkénti hatás).* Minden szakterületen megmarad az az összefüggés, ha a minőséget rögzítjük, s hasonlóan, az azonos méretű egyetemek esetében az RA-értékek és a hivatkozottság minősége között is jelentős összefüggés van. Az RA-értékelésnek tehát mennyiségi és minőségi összetevője van.

A másik következtetés, hogy *a mennyiségi összetevő erősen befolyásolja a nagy egyetemek tanszékeinek RA-értékelését.* A tanszék megítélése nem független az egyetem más tanszékeinek megítélésétől. Az RA-érték minőségi összetevője szinte nem is befolyásolja a tanszékről alkotott véleményt. Mindazonáltal amikor az összes tanszék minősége állandó, az RA szakterületek közötti korrelációs értékek nagyok és pozitívak, ami azt jelenti, hogy az RA-értékek szorosan összefüggenek az egyetem méretével.

Irodalom

1. CARTTER, A. M.: An assessment of quality in graduate education. Washington, American Council on Education, 1966.
2. ROOSE, K. D. – ANDERSEN, C. J.: A rating of graduate program. Washington, American Council on Education, 1970.
3. BEYER, J. M. – SNIPPER, R.: Objective versus subjective indicators of quality in graduate education. = *Sociology of Education*, 47. köt. 1974. p. 541–557.
4. HAGSTROM, W. O.: Inputs, outputs and the prestige of university science departments. = *Sociology of Education*, 44. köt. 1971. p. 375–396.

5. SOLOMON, W. E.: Correlates of prestige ranking of graduate programs in sociology. = *American Sociologist*, 7. köt. 1972. p. 13–14.
6. DREW, D. E. – KARPF, R. S.: Evaluating science departments: a new index. Rand Corporation Paper Series, 1975.

/ANDERSEN, R. C. – NARIN, F. – McALLISTER, P.: *Publication ratings versus peer ratings of universities.* = *Journal of the American Society for Information Science*, 29. köt. 2. sz. 1978. p. 91–103./

(Sárdy Péter)

Informatikai kutatás az NDK-ban

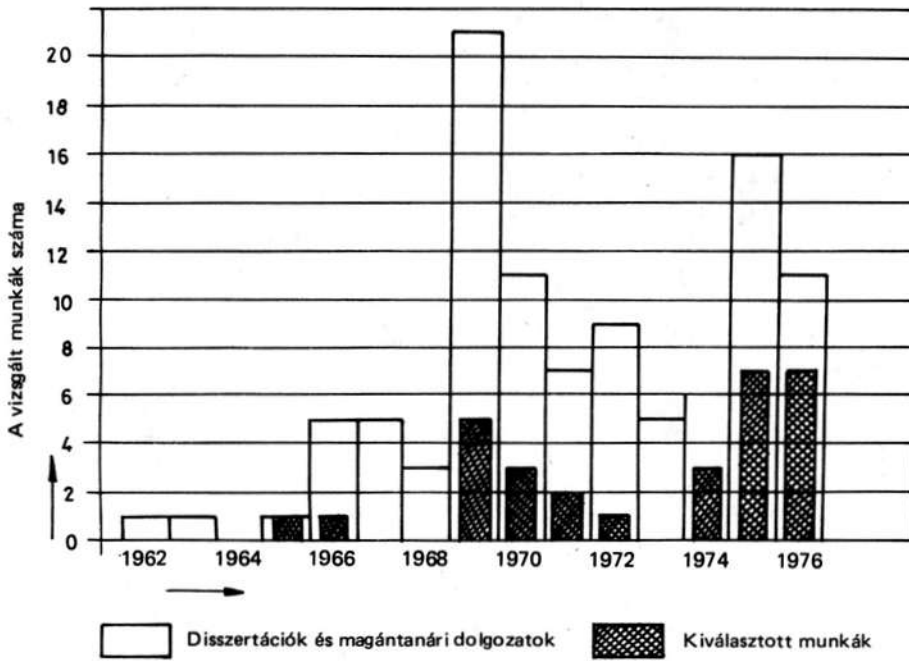
A szerző a *Német Nemzeti Bibliográfia C* sorozata (disszertációk stb. jegyzéke), valamint a *ZIID (Zentralinstitut für Information und Dokumentation = Központi Információs és Dokumentációs Intézet)* által disszertációkról és diplomamunkákról készített jegyzék alapján nyújt áttekintést az informatikai kutatások helyzetéről.

Az említett munkák vizsgálata arra enged következtetni, hogy a főiskolai munkák legnagyobb része az informatika alapproblémáival és a vezetői információval foglalkozik. Ebbe a problémakörbe tartoznak a fogalom-meghatározással, az információs eszközökkel, az információs igényekkel, az informatika kibernetikai aspektusaival, az információs tevékenység gazdasági kérdéseivel és a tezuruszok kérdéseivel foglalkozó munkák is. Ha összehasonlítjuk a Szovjetunió és az NDK kutatásait az informatika területén a MIHAJLOV által megadott felosztás szerint*, szembeötlő a szovjet szerzők döntő többsége az információs kutatás terén.

A vizsgált dokumentumok közül 4 foglalkozik az informatika alapproblémáival, 2 a primer dokumentumokkal, 1 a szekunder dokumentumokkal, 2 a primer tudományos és irodalom tartalmi feltárással, 10 az információkereső rendszerekkel, 2 tezuruszokkal, 5 az információs igényekkel, 1 az információs folyamatok automatizálásával, 2 a tudományos információs tevékenység műszaki eszközeivel, 1 a felhasználók oktatásával.

A vizsgált munkák két periódusra esnek: 1969–1979: 10; 1974–1975: 17. A munkák zöme a berlini Humboldt Egyetem Társadalomtudományi Fakultásáról, ill.

* MIHAJLOV, A. I. – CSERNÜJ, A. I. – GILJAREVSKIJ, R. S.: *Iszszledovanija po informatike v SZSZSZR = Naucsno-Tehnicsezskaja Informacija*, 2. sor. 11–12. sz. 1977. p. 1–12.

1. ábra Informatikai disszertációk az NDK-ban

1. táblázat

A disszertációk megoszlása tárgykörök szerint

Tárgykörök	A disszertációk		
	publikálásának időpontja	db	száma %
Az informatika alapkérdései	1965–1976	27	26,4
Vezetői információk a társadalom és a népgazdaság különféle területein	1966–1976	32	31,4
Filozófiai és egyéb társadalomtudományi problémák	1966–1976	11	10,8
Információs rendszerek és információkereső rendszerek	1968–1976	17	16,7
Orvostudományi információ és dokumentáció	1962–1970	10	9,8
Tudománytárak	1969–1973	4	3,9
Felhasználók képzése	1975	1	1

Az informatikai tárgyú disszertációk megoszlása tematika szerint
(a Mihajlov-cikkben közölt 2. táblázat felhasználásával)

Téma	A disszertációk			
	száma		%	
	Szovjetunió	NDK	Szovjetunió	NDK
Az informatika alapkérdései	–	12	–	11,8
Primer tudományos dokumentumok és áramlásuk (az NDK viszonylatában, beleértve a gazdasági információt is)	22	26	13,8	25,4
Szekunder dokumentumok és kiadványok	26	7	16,4	6,8
Információkeresés	58	16	36,5	15,7
Információkereső rendszerek	24	12	15,1	11,8
Deszkriptornyelv	23	4	14,5	3,9
Betűrendes, hierarchikus és fazettás osztályozási rendszerek	11	0	6,9	0
Információs szükségletek és kielégítésük	18	16	11,3	15,7
Automatikus szövegolvasás	6	0	3,8	0
Információs folyamatok automatizálása	14	3	8,8	3,0
A tudományos információs tevékenység technikai eszközei	4	10	2,5	9,8
A tudományos információs tevékenység története és szervezete	11	12	6,9	11,8
Összesen	159	102	100,0	100,0

az ilmenai Műszaki Főiskola Műszaki Fakultásáról került ki.

A vizsgálat szerint szükség van az informatikai kutatások továbbfejlesztésére, ill. a kutatási tevékenység koncentrálására és koordinálására. Figyelmet kell továbbá fordítani a kutatási tevékenység folytonosságára.

/PLÖTNER, D.: Forschung auf dem Gebiet der Informatik in der DDR. = Informatik, 26. köt. 2. sz. 1979. p. 44–45./

(Pröhle Éva)

